Lietas Nr. C33532812
Lietas arhīva Nr. C-2621-13/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2013.gada 6.decembrī

Rīgas rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnese S.Bernharde

ar sekretāri L.Brakmani

izskatīja Rīgā, Lomonosova ielā 10, atklātā tiesas sēdē civillietu AS /Nosaukums/ prasībā pret /pers. C/ un SIA /Nosaukums/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa.

2012.gada 26.novembrī AS /Nosaukums/ (turpmāk tekstā – prasītājs) iesniegusi tiesā prasību par parāda piedziņu pret /pers. C/ un SIA /Nosaukums/ (turpmāk tekstā –atbildētāji). Prasībā norādīts, ka AS /Nosaukums/ 2006.gada 3.februārī noslēdza Kredīta līgumu nr.SP06008 ar tā grozījumiem, izsniedza /pers. C/ kredītu EUR 83235,33 apmērā, nosakot, ka aizdevums tiek izsniegts, izpildot Kredīta līguma 2.2.punktā noteikto.

Atbilstoši līguma 3.1., 3.2. un 13.1.punktā minēto, /pers. C/ apņēmās maksāt par aizdevuma lietošanu aizdevuma procentus, kuru apmērs tiek noteikts no faktiski izsniegtās un neatmaksātās aizdevuma summas, piemērojot mainīgo likmi, kas sastāv no pievienotās likmes daļas 3,2% gadā un bāzes likmes daļas, kas ir vienāda ar 24 mēnešu EUR SEB bankas resursu cenu. Tāpat par nolīgto maksājumu atmaksas kavējumu bija jāmaksā līgumsods 36% gadā no kavētās summas par katru nokavēto dienu. Līgumsoda samaksa neatbrīvo no līguma izpildīšanas.

Ņemot vērā, ka kredīta līgumā noteikto aizdevuma pamatsummas un aizdevuma procentu maksājumi tika kavēti, prasītāja 2012.gada 10.oktobrī, ievērojot kredīta līguma 20.4.punktu, nosūtīja /pers. C/ ierakstītu vēstuli, pieprasot atmaksāt aizdevumu, kā arī ar to saistītos blakus maksājumus un nosakot aizdevuma atmaksāšanas beigu termiņu 2012.gada 26.oktobri. Kredīta līguma saistība nodrošināta ar SIA /Nosaukums/ galvojumu saskaņā ar 2010.gada 17.februārī noslēgto Galvojuma līgumu Nr.SP06008/G-2. Saskaņā ar Galvojuma līgumu 2.1. un 2.1.2.punkrtu galvinieks uzņēmies atbildēt SEB bankai par aizņēmēja parādu, kurš izriet no kredīta līguma, kā pats parādnieks, t.sk. samaksāt visu parāda summu piecu darba dienu laikā pēc SEB bankas rakstiska paziņojuma saņemšanas, ja aizņēmējs nepilda savas saistības kredīta līgumā noteiktajos termiņos. Šajā sakarā SEB banka 2011.gada nepilda savas kredīta līgumā noteiktajos termiņos. Šajā sakarā SEB banka 2011.gada 26.okotbrī arī galviniekam nosūtīja vēstuli, pieprasot samaksāt visu parāda summu. Saskaņā ar galvojuma līgumu punktu 4.2.jebkāds paziņojums uzskatāms par nodotu, ja nogādāta pa pastu trīs dienu laikā no nodošanas pasta iestādē uz adresi, kas norādīta līguma 5.sadaļā. galvinieks līdz šim brīdim nav samaksājis visu parāda summu. Pie tam galvojuma līgumu 3.2.2.punktā noteikts, ka prasītājai ir tiesības bez iepriekšēja, atsevišķa paziņojuma galviniekam sākt no kredīta līguma radušos parāda piedziņu no galvinieka un/vai aizņēmēja.

Neizpildītās saistības uz 2012.gada 21.novembri Ls 40670,03, tajā skaitā neatmaksātā aizdevuma pamatsumma Ls 38097,59, procenti Ls 956,68 un līgumsods Ls 1615,75.

Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1652., 1934., 1943., 1753., 1756., 1765., 1716., 1717., 1720., 1722., 1692., 1698. un 1702.panta otrās daļas un Civilprocesa likuma 26., 127., 34., 41. un 195.pantu, lūdz tiesu piedzīt no /pers. C/ un piedziņas neiespējamības gadījumā no SIA /Nosaukums/ par labu prasītājai aizdevuma pamatsummu Ls 38097,59, procentus Ls 956,68, līgumsodu Ls 1615,75, tiesāšanas izdevumus un noteikt prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt 6% gadā no aizdevuma pamatsummas.

Atbildētāji rakstveida paskaidrojumus tiesai nav snieguši.

Uz tiesas sēdi prasītāja AS /Nosaukums/ pārstāvis nav ieradies, nav informējis tiesu par neierašanās iemesliem. Par tiesas sēdes laiku un vietu paziņots likumā noteiktā kārtībā.

Atbildētāji uz tiesas sēdi nav ieradušies, nav informējuši par neierašanās iemesliem, nav lūguši skatīt lietu bez atbildētāju klātbūtnes, vai atlikt lietas izskatīšanu.

Neskatoties uz to, ka tiesas sūtījumi uz atbildētājas SIA /Nosaukums/ juridisko adresi un atbildētāja /pers. C/ deklarēto adresi tiek atgriezti ar Latvijas Pasta atzīmi „Beidzies glabāšanas laiks", tiesa atzīst, ka ir uzskatāms, ka par tiesas sēdi atbildētājiem ir paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma 56. un 56.^{1}pantā noteiktajam.

Civilprocesa likuma 56.panta piektā daļa nosaka, ka *tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.* Civilprocesa likuma 56.panta sestā daļa nosaka, ka *tiesas dokumentus juridiskajai personai piegādā pēc tās juridiskās adreses.* Savukārt Civilprocesa likuma 56.^{1}panta otrā daļa nosaka, ka *tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, *ja uz tiesas sēdi nav ieradies, kāds no lietas dalībniekiem, tiesa uzsāk lietas izskatīšanu, ja vien saskaņā ar šā likuma 209. vai 210. pantu nav pamats to atlikt.*

Ņemot vērā, ka pusēm par tiesas sēdi paziņots likumā noteiktajā kārtībā, tiesa atzīst par iespējamu skatīt lietu bez pušu klātbūtnes.

Motīvu daļa.

Tiesa pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos materiālus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka *katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība*.

Lietā nepastāv strīds par faktu, ka /pers. C/ 2006.gada 3.februārī ar AS „nosaukums" (tagad AS /Nosaukums/) ir noslēdzis Kredīta līgumu Nr.SP06008, saskaņā ar kuru /pers. C/ uzņēmās saistību un saņēma aizdevumu Ls 60000,00 apmērā (l.l.8-13). Tāpat 2007.gada 21.jūnijā, 2009.gada 26.janvārī, 2009.gada 11.decembrī, 2010.gada 16.februārī, 2010.gada 7.okotbrī, 2011.gada 16.martā 2011.gada 13.maijā, 2011.gada 15.novembrī starp /pers. C/ un prasītāju noslēgtas vienošanās par grozījumiem 2006.gada 3.februārā Kredīta līgumā Nr.SP06008. 2011.gada 15.novembra Vienošanās Nr.8 par grozījumiem kredīta līgumā /pers. C/ un prasītāja vienojās par izmaiņām aizdevuma atmaksas grafikā, konstatējot, ka saskaņā ar kredīta līgumu /pers. C/ ir saņēmis aizdevumu EUR 83235,33 un izsniegtā aizdevuma neatmaksātā aizdevuma pamatsumma ir EUR 54939,83, tajā skaitā kavētie pamatsummas maksājumi EUR 1399,80. /pers. C/ kredīta līgumu un vienošanās nav apstrīdējis.

Atbilstoši Civillikuma 1934.pantam, kurā ir noteikts, ka *ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošanu īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietas,* Kredīta līguma 5.4.punktā puses ir pielīgušas, ka aizdevuma atmaksāšanas beigu termiņš 2016.gada 29.janvāris, taču, kā to norāda prasītājs un neapstrīd atbildētāji, tad aizdevuma atmaksas ikmēneša maksājumus atbildētāji nav veikuši pilnā apmērā.

No parāda aprēķina konstatēts, ka atbildētāji nav pildījuši saistības un nav veikuši pilnā apmērā iemaksas par piešķirtā kredīta izmantošanu. Pamatojoties uz minēto, tiesa uzskata par pamatotu un apmierināmu prasītāja prasību daļā par pamatparāda piedziņu EUR 54207,99 apmērā, t.i. Ls 38097,59 (l.l.7).

Tiesai nav pamata apšaubīt kopējo parāda summas apmēru, jo atbildētāji pret to nav iebilduši, kā arī tiesai nav pamata apšaubīt parāda esamību, jo saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Civillikuma1587.pants nosaka, ka *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.* Savukārt Civillikuma 1943.pants nosaka, ka *aizņēmējam jāatdod tāda pati summa, kādu viņš saņēmis*.

Kā redzams no lietas materiāliem pievienotā Kredīta līguma Nr.SP06008 un vēlākiem grozījumiem pie tā, tad /pers. C/ bija pienākums atmaksāt parāda summu noteiktos apmēros un termiņos.

Atbilstoši Civillikuma 1589.pantam , *vienpusēja atkāpšanās no līguma pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.*

Kredīta līguma 20.3.punkts paredz, ka prasītājai ir tiesības vienpusēji atkāpties no līguma, pārceļot aizdevuma atmaksāšanas beigu termiņu, ja banka ir konstatējusi, ka ir iestājies kaut viens no līguma 20.5.punktā minētiem nosacījumiem. Lai gan prasītāja nenorāda, ka ir vienpusēji atkāpusies no līguma, tiesa konstatē, ka ar 2012.gada 10.oktobra paziņojumu Nr.2012-21.23.6-3984, prasītāja informēja atbildētājus par parāda esamību un vienpusēju atkāpšanos no kredīta līguma, kā arī brīdināja, ka, ja izsniegtais aizdevums un ar to saistītie blakus maksājumi netiks labprātīgi samaksāti līdz 2012.gada 26.oktobrim, prasītāja vērsīsies tiesā. Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājai ir tiesisks pamats prasības sniegšanai tiesā par parāda piedziņu.

Prasītāja lūdz piedzīt procentus Ls 956,68 apmērā.

Civillikuma 1756.pants paredz, ka *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu* un atbilstoši Civillikuma 1757.pantam, *nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs.* Savukārt Civillikuma 1946.panta pirmā daļa paredz, ka *procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.*

2006.gada 3.februāra Kredīta līguma Nr.SP06008 13.1.punkts nosaka, ka par aizdevuma lietošanu aizņēmējam ir jāmaksā aizdevuma procenti, kas tiek aprēķināti no faktiski izsniegtā un neatmaksātā aizdevuma, piemērojot noteiktu procentu likmi.

Līguma 3.1.punktā /pers. C/ un prasītāja ir pielīguši, ka procentu likme sastāda pievienotā likme ir 2,53% gadā un bāzes likme EUR RIGIBOR 3 mēn., savukārt 2010.gada 16.februāra Vienošanās Nr.4 par grozījumiem kredīta līgumā /pers. C/ vienojās, ka pievienotā likme sastāda 3,2% un bāzes likme EUR SEB bankas resursu cena 24M, kas 25.06.2009.bija 2,25% gadā.

Saskaņā ar parāda aprēķinu aprēķinātie procenti par laika periodu no 2012.gada 11.jūnija līdz 2012.gada 26.oktobra sastāda EUR 1361,24, kas ir Ls 956,68.

Ņemot vērā, ka tiesa ir konstatējusi, ka saistība, kas izriet no Kredīta līguma un vēlākiem grozījumiem, /pers. C/ ir saistoša, tiesa atzīst, ka prasītājai ir tiesības prasīt arī procentus. Atbildētāji nav apstrīdējuši pušu pielīgto procentu apmēru, procentu apmērs nepārsniedz pamatparādu, tādēļ prasītāja labā piedzenami procenti Ls 956,68 apmērā.

Prasītāja lūdz piedzīt līgumsodu Ls 1615,75 apmērā.

Civillikuma 1716. pants paredz, ka *līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi*. Civillikuma 1717. pants paredz, ka *līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt nevien naudā, bet arī citās vērtībās.*

Kredīta līguma 16.1.punktā ir noteikts, ka par nolīgtajos termiņos nenomaksātu aizdevumu, nesamaksātiem aizdevuma procentiem un komisijas maksām aizņēmējs maksā līgumsodu par maksājumu termiņa kavējumu, savukārt līguma 6.1.punktā noteikts, ka par maksājumu termiņa kavējumu ir maksājams līgumsods ar procentu likmi 36% gadā no nokavētā maksājuma par katru nokavēto dienu.

Tā kā saistība, kas izriet no 2006.gada 3.februārī noslēgtā līguma un vēlākiem grozījumiem, /pers. C/ ir saistoša, prasītājai ir tiesības prasīt līgumsodu. Bez tam, atbildētāji neapstrīd prasības pamatotību, tādēļ tiesa atzīst, ka prasītāja labā piedzenams līgumsods Ls 1615,75 apmērā.

Prasītāja lūdz noteikt tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt 6% gadā no aizdevuma pamatsummas.

Saskaņā ar Civillikuma 1754.pantu *procentiem vienmēr ir nepieciešams galvenais parāds jeb kapitālparāds*. Savukārt 1762.pants nosaka, ka *pienākums maksāt procentus izbeidzas pilnīgi ar galvenās saistības izbeigšanos (..)*.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda (..) prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot to apmēru*.

Tiesa atzīst, ka prasītājai ir tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus gadā no aizdevuma pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Civillikuma 1692.pantā ir noteikts, ka *galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņa parāda*. Civillikuma 1698.pantā ir noteikts, ka *galvinieks atbild nevien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem.*

Tiesa konstatē, ka 2010.gada 17.februāra Galvojuma līguma 2.1.punktā atbildētāja SIA /Nosaukums/ ir uzņēmusies atbildēt pilnā mērā prasītājai par aizņēmēja /pers. C/ saistībām tāpat kā pats parādnieks.

Kā noteikts 2012.gada 7.marta spriedumā lietā nr.SKC-115/2012, tad „Tādējādi galvojums ir akcesora saistība, kas kalpo par citas saistības nodrošinājumu. No minētā secināms, ka (..) piemērojot Civillikuma 1702.pantu, ir nepamatoti noteikusi, ka šajā gadījumā starp atbildētājiem pastāv solidāra atbildība, kaut gan no Civillikuma 1702.panta izriet, ka galvinieks ir subsidiāri atbildīgs par parādnieka uzņemto saistību. Galvojums pēc savas būtības ir saistību tiesību pastiprinājuma veids, jo ar galvojumu ir saprotamas līgumiskas saistības, ar kurām trešā persona – galvinieks, uzņemas atbildēt kreditoram par citas personas parāda saistībām, tomēr neatsvabinot parādnieku no viņa parāda."

Līdz ar ko tiesa atzīst par apmierināmu prasību, nosakot, ka piedziņa primāri tiek veikta pret parādnieku /pers. C/ un tikai piedziņas neiespējamības vai daļējas izpildes gadījumā piedziņa ir vēršama pret galvotāju SIA /Nosaukums/.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa paredz, ka *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.* Civilprocesa likuma 33. panta otrā daļa noteic, *ka tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.*

Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punkts un 6.punkts noteic, ka *ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu (..) saistītie izdevumi.*

Ievērojot minētās tiesību normas un prasības materiāliem pievienotos maksājuma apliecinošus dokumentus, no /pers. C/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no SIA /Nosaukums/, par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi, kas saistīti ar valsts nodevas samaksu Ls 696,70 (l.l.5), ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 5,50 (l.l.6).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par*

personu un mantas izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties. Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 41., 97., 190., 193., 195. un 204[1].pantiem

n o s p r i e d a:

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no SIA /Nosaukums/, reģistrācijas Nr.numurs, par labu A S /Nosaukums/ reģistrācijas Nr./numurs/, aizdevuma pamatsummu Ls 38097,59 apmērā, procentus Ls 956,68, līgumsodu Ls 1615,75 apmērā, valsts nodevu Ls 696,70 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 5,50 apmērā, kopā Ls 41372,22(četrdesmit viens tūkstotis trīs simti septiņdesmit divi lati un 22 santīmi).

Atzīt AS /Nosaukums/, reģistrācijas Nr./numurs/, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt 6% gadā no aizdevuma pamatsummas.

Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš ir 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese S.Bernharde